

Den otevřených dveří Filosofického ústavu 2019

Přednášky

pondělí 11. listopadu, AKC, Husova 4a/Jilská 1, Praha 1

09.30

Joseph Grim Feinberg, M.A., Ph.D.

Občanská společnost. Stručné dějiny jednoho problémového pojmu

10.45

Mgr. Jan Balon, Ph.D.

Co drží českou společnost pohromadě?

čtvrtek 14. listopadu, AKC, Husova 4a/Jilská 1, Praha 1

10.00

Mgr. Hynek Janoušek, Ph.D.

Moc a nemoc Davida Huma: O čem píše filosof lékaři?

11.15

Mgr. Vít Gvoždiak, Ph.D.

Komunikace a kooperace

Exkurze

pondělí 11. a čtvrtek 14. 11., 13.00 nebo dle dohody, CTS, Husova 4, Praha 1

Komentovaná prohlídka Archivu Jana Patočky

Anotace

Občanská společnost. Stručné dějiny jednoho problémového pojmu

Pojem „občanská společnost“ patří v současnosti mezi běžně užívané pojmy. A jako v případě jiných často užívaných obrátů přemýšlíme jen málokdy o tom, jaký má pojem „občanská společnost“ přesný význam a jaký je jeho původ. Přednáška nastíní složitou historii dějin pojmu občanské společnosti od kategorie kritické společenské analýzy k současné funkci normativního – ale rozporuplného – ideálu.

Joseph Grim Feinberg, M.A., Ph.D. je vědeckým pracovníkem Oddělení pro studium moderní české filosofie Filosofického ústavu AV ČR. Věnuje se především teorii politické kolektivity („lid“, „občanská společnost“, „proletariát“) dějinám disentu.

Co drží českou společnost pohromadě?

Přednáška se zaměří na vývoj české společnosti od roku 1989 optikou současných společenských úvah o globalizaci, rizikové společnosti, hodnotových orientacích nebo sociálním řádu. Novodobý vývoj české společnosti je pro účely výkladu rozdělen z hlediska důsledků demokratizačních, modernizačních a globalizačních procesů. Původní ideje "transformace" společnosti z devadesátých let minulého století jsou konfrontovány s realitou současného vývoje prostřednictvím klíčových konceptů teorií společnosti (solidarita, konsensus, normativní řád apod.).

Mgr. Jan Balon, Ph.D. je vedoucím Kabinetu pro studium vědy, techniky a společnosti Filosofického ústavu AV ČR. Zabývá se především sociologickou teorií a historií vědy. Je autorem řady publikací, mimo jiné - společně s prof. M. Petruskem – knihy *Společnost naší budoucnosti*.

Moc a nemoc Davida Huma: O čem píše filosof lékaři?

Z mládí skotského filosofa Davida Huma se zachoval jeho dopis lékaři, v němž se svěřuje se svými psychickými problémy a žádá jej o rady ohledně léčby. Přednáška se pokusí odpovědět na otázku, v jakém ohledu jsou pozdější Humovy názory na začlenění člověka do společnosti a na šťastný lidský život určeny krizí, kterou v mládí prodělal, a jak Hume nahlížel na vztah mezi radikálně filosofickým postojem a psychickými problémy, které takový postoj může způsobit.

Mgr. Hynek Janoušek, Ph.D. je vědeckým pracovníkem Oddělení současné kontinentální filosofie Filosofického ústavu AV ČR. Věnuje se především filosofii Davida Huma, Husserlově fenomenologii a myšlení Franze Brentana a jeho žáků.

Komunikace a kooperace

Komunikovat znamená vzájemně spolupracovat. Jakými pravidly spolupráce se účastníci komunikace v běžných situacích řídí, aby komunikace byla úspěšná a efektivní? Co se děje v situacích, kdy jsou tato pravidla porušena? Přednáška je úvodem do filosofie jazyka britského filosofa H. P. Grice a pragmatiky komunikace.

Mgr. Vít Gvoždík, Ph.D. je vědeckým pracovníkem Oddělení analytické filosofie Filosofického ústavu AV ČR. Věnuje se tématům z oblasti teorie komunikace, sémiotiky a obecné lingvistiky (U. Eco, R. Jakobson)